

Ministerieel besluit tot definitieve aanduiding van de ankerplaats het Neigembos en Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek met de valleien van de Berchembos- en de Hunselbeek te Ninove, Lennik, Roosdaal en Gooik

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2007 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluiten van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010 en 19 november 2010;

Gelet op het ministerieel besluit van 16 februari 2010 tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats Het Neigembos en Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek met de valleien van de Berchembos- en de Hunselbeek te Ninove, Lennik, Roosdaal en Gooik;

Gelet op de adviezen waaronder het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 18 november 2010;

BESLUIT:

Artikel 1. Het Neigembos en Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek met de valleien van de Berchembos- en de Hunselbeek te Ninove, Lennik, Roosdaal en Gooik wordt definitief aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde:

Het Neigem- en Berchembos, gelegen op een van zuidwest-noordoost lopende heuvelrug, die tevens de waterscheidingslijn vormt tussen het Dender- en Zennebekken, herbergen typische vegetaties met verschillende preferenties o.a. droog tot nat, kalkarm en zuur tot kalkrijk en neutraal, zandbodem tot kleibodem, reliëf en lichtinval.

Typisch voor deze bossen is het spectaculaire voorjaarsaspect.

Deze bossen zijn getuigenbossen met zeer verscheiden hoogteligging, waar hellingen, dalen, holle wegen en groeben (ooit smeltwatervalleien) elkaar afwisselen, hierdoor is zijn flora en fauna zeer gevarieerd .

Vooraf 'het Goudveil-Essenbos' en het 'Elzen-Essenbos van bronnen en bronbeken' – soorten gebonden aan bronbossen, die voorkomen aan bronnetjes met gelijkmatig uittredend water, zijn goed vertegenwoordigd.

Het landschap maakt tevens deel uit van een kleinschalig landbouwgebied met een rijk gevarieerde begroeiing met o.a; dominerende heuveltoppen, hooi- en grasweiden onderbroken door streepjes populieren, bronbossen, bomerijen, houtkanten, loofhoutaanplantingen, steilranden, goed gestructureerde holle wegen, natte ruigten, moerassen, hakhoutbestanden, poelen, meanderende beken en hoogstamboomgaarden.

Het geomorfologisch fenomeen van de asymmetrische valleien wordt zeer mooi geïllustreerd in de valleien van de Prindaalbeek en de Moeillie- en Hunselbeek.

2° historische waarde

In de buurt van 't Nelleken vond in 1333 een gewapend treffen plaats tussen de soldaten van het hertogdom Brabant (Jan III) en het leger van het graafschap Vlaanderen (Lodewijk van Nevers). Deze confrontatie tussen beide legers, waarbij laatstgenoemde verslagen werd, kaderde in de langdurige vijandschap tussen beide machtsblokken.

Aangezien de voorgestelde ankerplaats tot het einde van het Ancien Régime gelegen was in het grensgebied van de rivaliserende machtsblokken 'Brabant', 'Henegouwen' en 'Vlaanderen' impliceerde dit dat de bevolking herhaaldelijk geconfronteerd werd met oorlogsgeweld. Dit fenomeen zal er ook voor zorgen dat de bouwkundig patrimonium bescheidener en beperkter in omvang is dan ankerplaats 'Pajottenland' (A20027 – APV001).

De monumentale O.-L.-Vrouwkerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek werd gebouwd in de 13de eeuw. Deze vroeggotische basilicale kerk was een beroemd en druk bezocht bedevaartsoord tot in de 17de eeuw. In de 18de eeuw gebeurden laat-barokke aanpassingen, ze kende in de 20ste eeuw meerdere restauratieperiodes. Ten westen van de dorpskern staat op een meer dan 80 meter hoge heuvelrug de zogenaamde 'Tragische molen', zo genoemd omwille van de talrijke ongelukken die de opeenvolgende molenaarsfamilies overkwamen. De oudste delen van deze

staakmolen die nog in een weinig veranderde omgeving staat, gaan terug tot 1760. De molen werd al enkele malen gerestaureerd en recent volledig gedemonteerd voor een grondige restauratie. Het vlakbij gelegen molenaarshuis dateert van 1784.

De inplantingen van de kasteeldomeinen Rokkenborch en Saffelberg, beiden met middeleeuwse oorsprong, waren vooral van strategisch belang nl. onderdelen van de Brabantse verdedigingslinie tegen de aanvallen van het graafschap Vlaanderen. Beide domeinen werden rond 1910 tot landschappelijke parken herwerkt. Onder impuls van de revival van de geometrische regelmatige tuinstijl, liet tuin- en landschapsarchitect Auguste-Louis Delvaux voor het kasteel Saffelberg een Franse tuin aanleggen.

De typische landbouwgehuchten Woestijn, Ternat, Berchem, Oplombeek en 't Nelleken hebben in de loop van de eeuwen weinig structurele veranderingen gekend. De sfeer van weleer bleef er intact bewaard.

3° esthetische waarde

De esthetische waarde van het landschap wordt bepaald door de kleinschaligheid en de afwisseling in de landschapsopbouw. Het is een zeer waardevol en gaaf gebied.

Het gebied heeft een nog grotendeels ongerept landelijk karakter, met duidelijk herkenbare contrasten tussen open kouters, weilanden, diep ingesneden dalen, weidse vergezichten en gesloten valleien (valleibocage).

De vista over de Dendervallei met de Ninooftse abdijkerk als eyecatcher is hiervan het meest markante voorbeeld.

Het contrast tussen de gesloten valleien en de open leemkouters op de open, relatieve vlakke delen en op de zachte hellingen van de gebombeerde ruggen is duidelijk uitgesproken.

De variatie in reliëf en vegetatie zorgt ervoor dat telkens een nieuw zicht opduikt. Deze landschappelijke variatie, kenmerkend voor het centrale pajottenland, vormt een zeldzame en rustgevende eenheid en zorgt voor een uitzonderlijk hoge esthetische waarde.

Elementen die de harmonie van het agrarische landschap binnen de ankerplaats verstoren zijn schaars. Het vormt bovendien een ongerepte visuele eenheid, die bijdraagt tot de intrinsieke waarde en de authenticiteit van de betrokken gehuchten.

4° sociaal-culturele waarde

In de voorgestelde ankerplaats komen meerdere kapellen voor o.a. de kapel van het Heiligkruis, O.L.Vrouwe-kapel te Bevingen en kapellen toegewijd aan Sint-Antonius van Padua, de H. Berlindis en Maria. Het zijn getuigen van een diepgewortelde volksdevotie en een lange bedevaarttraditie.

Op één van de hoekpunten van het pleintje – in feite een dries - in het gehucht 't Nelleken staat de Sint-Berlindiskapel.

Berlindis genoot devotie in Brabant en Zeeland. Zij werd aanvankelijk vereerd bij de bron ('mouille') in het dalhoofd van de Moeillebeek, een van de talrijke 'miraculeuze' bronnen die in de zandleem- en (vooral) de leemstreek voorkomen en waarop zich één of andere vorm van heiligenverering heeft geënt, die waarschijnlijk een voortzetting is van een vóórchristelijke bronverering.

Midden jaren zestig was de Tragische molen en zijn omgeving het decor voor de populaire televisiereeks Kapitein Zeppos.

Café Den Haas, gelegen op de Vossenbunder, is het lokaal van De Hazebolders. Het spel dat ze beoefenen is een Vlaamse variante van het in Frankrijk populaire petanquespel.

5° ruimtelijk-structurende waarde

Op geïsoleerde heuveltoppen komen geregeld koepelbosjes voor. De kwartaire, zandlemige dekmantel is door erosie volledig weggespoeld zodat de tertiaire en agrarisch steriele zand- en kleilagen er aan de oppervlakte liggen.

Dergelijke bosjes maken, naast de zuid-westwaarts verlopende leemruggen, de depressies en beekvalleien deel uit van het typisch pajotse landschap.

De bodemgebruikspatronen zijn ontstaan vanuit een agrarische logica, nl. akkers op de vruchtbare heuvelhellingen, de compacte dorpen en gehuchten liggen buiten het overstromingsgevaar of bij bronnen in de nabijheid van valleigraslanden afgezoomd met hoogstamboomgaarden. Naar mate het landschap vernat komen resp. weilanden en bossen voor.

Dit agrarisch grondgebruik bewijst eveneens het asymmetrische dwarsprofiel van de verschillende valleien m.n. op de steile valleihelling ontplooit zich een halfgesloten weidelandschap, de zachtere zuidhelling is meer open en wordt vooral ingenomen door akkerbouw.

Op 't Nelleken is de oorspronkelijke kern met concentratie van woningen rondom een driezijdig pleintje - een dries - ongeschonden bewaard.

De combinatie van deze waarden maken van het landschap gevormd door 'Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek met de valleien van de Berchembos- en de Hunselbeek' en gelegen op het grondgebied van de gemeenten Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, Strijtem en Pamel), Gooik (Gooik) en Ninove (Meerbeke) een ankerplaats dat van belang is op Vlaams niveau.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

Deelgebied 1 – Kasteel van Neigem en dries

- a) Neigem, gelegen op de grens tussen het oude Graafschap Vlaanderen en het vroegere Hertogdom Brabant, maakte deel uit van de heerlijkheid van Wedergraete;
- b) Het kasteel van Neigem stond reeds op het einde van de 12de eeuw bekend als 'huys te Neygem'.
Na een brand in 1901 werd het kasteel herbouwd in Vlaamse renaissance stijl. In het noordoosten van het kasteeldomein staat een duiventoren, mogelijks was dit vroeger een donjon.
Bij het domein behoren een portierswoning en een koetshuis.
Rond het kasteel ontstond het dorp;
- c) Voor de toegangspoort van het kasteel bevindt zich de dries. Het is het oude dorpsplein dat zijn oorspronkelijke vorm heeft behouden en nog omringd wordt door kleinschalige boerenhuizen uit de 19de en begin 20ste eeuw;
- d) Bouwkundig erfgoed opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 5n2 – Arrondissement Aalst, gemeenten H-Z, Oost-Vlaanderen (1978) :
 - i. Ninove (Neigem), Brusselse Heerbaan, kasteel van Neigem, omgracht kasteel, herbouwd in de 20ste eeuw;
 - ii. Ninove (Neigem), Brusselse Heerbaan 67-69, maalderij;
 - iii. Ninove (Neigem), Brusselse Heerbaan 75, hoeve;
 - iv. Ninove (Neigem), Brusselse Heerbaan 77-79, hoeve;
 - v. Ninove (Neigem), Halsesteenweg zn, Parochiekerk Sint-Margareta.
- e) Bouwkundig erfgoed niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
 - i. Ninove (Neigem), Halsesteenweg 368, woning.
- f) Archeologische site opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI):
 - i. CAI-nr. 36133 : Burcht van Neigem – laatmiddeleeuwse versterking.

Deelgebied 2 – Het Neigembos en de vallei van de Grote Molenbeek

- a) Het Neigembos ligt op de grens van Oost-Vlaanderen en Vlaams- Brabant, op de flanken en deels op de top van een 90 m. hoge heuvel. Deze heuvel – één van de steilst hellende reliëfs van de omgeving, domineert het dorp Neigem. Ooit maakte het Neigembos deel uit van het Kolenwoud, waarvan de noordgrens ongeveer tot de Schelde reikte en de zuidgrens tot de valleien van Samber en Maas.
De flanken zijn altijd bebost gebleven. Omwille van de topografische en geologische omstandigheden, waardoor het zich nauwelijks leende tot de omzetting naar akker- of grasland, ontsnapte het Neigembos aan landbouwontginningen;
- b) 'Het Hakenbosch' – zogenoemd omwille van de hoorn- of haakvormige configuratie van het bos rond 1690 - sluit ten tijde van Ferraris aan op grotere boscomplexen o.a. : 'het Weygaert bosch' ten oosten van het gehucht de Woestijn en het Berchembos.
Uiteindelijk werd het bos genoemd naar de gemeente Neigem, omdat het al van oudsher geheel op het grondgebied van die gemeente lag.
Het Neigembos werd tijdens de Eerste Wereldoorlog gebruikt als munitiedepot en er werden loopgraven gegraven. In de 'Langen bos' werden bomen gerooid en ter plaatse verwerkt tot houtskool voor het front.

- De Duitsers lieten om strategische redenen de bebossing langsheen de Grote Molenbeek rooien om zicht te hebben op de Halsesteenweg, zodat naderende troepen snel geobserveerd konden worden;
- c) De Neigemheuvel is een asymmetrische heuvel, waarbij de oostelijke dalflank van de Grote Molenbeek stroomafwaarts heel steil is en bebost, de minder steile hellingen, op de noordwestelijke dalflank, liggen onder akker en grasland. In de vallei liggen meersen. Dit beeld komt nog overeen met het huidige grondgebruik.
Tegen de bebouwing ter hoogte van o.a. Stenen brug en Tenberg treft men een groene gordel aan van hoogstamboomgaarden;
- d) De Grote Molenbeek, is een relatief grote beek die met een bocht rond het dorp, langs de Ekelendries en de oude watermolen, naar Bevingen en de Stenen Brug stroomt.
Met haar drassige vlakke vormt ze de westelijke en natuurlijke begrenzing van het Neigembos. De vallei wordt gekenmerkt door het veelvuldig voorkomen van kleine landschapselementen voor o.a. knotwilgenrijen en graften.
De Grote Molenbeek heeft grotendeels nog een meanderend verloop;
- e) Aan de voet van de helling, langsheen de zuidrand van het bos, waar het leperaanzand op de leperaanklei rust, ontspringen enkele bronnen met een gering debiet, die de Prindaalbeek voeden. Aan de westrand stroomt het water van enkele bronnen richting Grote Molenbeek.
De dalbodem van de Prindaalbeek is breed en vochtig en hierdoor bijna uitsluitend in gebruik als weiland;
- f) Er kruisen enkele oude wegen het bosgebied : noord-zuid wegen (gehucht Kruis naar Prindaal en van het gehucht Ternat naar de Woestijn), oost-west wegen (de dreef) en zuidwest-noordoost weg . Meestal zijn dit zeer diepe holle wegen;
- g) Ten noordwesten van de Bevingenkapel en ten noorden van Prindaal komen diepe en nauwe ravijnen – ook groeben genoemd - voor. Vermoedelijk betreft het hier smeltwatervalleien;
- h) Elzenbronbos treft men vooral aan langsheen de Prindaal- en de Grote Molenbeek. Deze elzenbronbossen komen meestal voor als zeer kleine bosfragmentjes rond brongebieden. De bodem is meestal veen- of kleihoudend en nat tot zeer nat. Het water is gelijkmatig van temperatuur (maar koud), zuurstofrijk en kalkrijk.
Iets hoger komen de Essen-Eikenbossen en Eiken-Haagbeukenbossen voor. Ze zijn gelegen buiten de invloed van de bronwerking en worden gekenmerkt door een spectaculair voorjaarsaspect o.a. hyacintblauwe of daslookwitte tapijten.
In tegenstelling tot wat de naam laat vermoeden is beuk dominant aanwezig in de boomlaag.
Net zoals in het Berchembos vinden we op de hoogst gelegen bosgedeelten Zuur Beukenbos;
- i) De Fonteintjesmolen dateert van de 19de eeuw. De technische installatie is zeer waardevol;
- j) Bouwkundig erfgoed opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 5n2 – Arrondissement Aalst, gemeenten H-Z, Oost-Vlaanderen (1978) :
- i. Ninove (Meerbeke), Stenen Brug 11, Fonteintjesmolen, beschermd.
- k) Bouwkundig erfgoed niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :

- i. Ninove (Meerbeke), Steenstraat 81, hoeve/woning;
 - ii. Ninove (Meerbeke), Stenen Brug 55, vierkantshoeve;
 - iii. Ninove (Meerbeke), Halsesteenweg z.nr., H. Berlindiskapel.
- l) Er zijn geen archeologische sites opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris.

Deelgebied 3 – De vallei van de Berchembosbeek en het Berchembos

- a) Net zoals het Neigembos is het Berchembos is een getuigebos met zeer verscheiden hoogteligging, tussen 20 en 90 m. Hellingen en dalen, hollewegen en groeben (ooit smeltwatervalleien) wisselen elkaar af;
- b) Het Berchembos maakte ooit deel uit van het reusachtige Kolenwoud waarvan in de onmiddellijke omgeving het Neigembos, het Liedekerkebos en het Raspaillebos nog restanten zijn;
- c) Het Berchembos is gelegen op een heuvel die deel uitmaakt van een heuvelrug gelegen in het zuidwesten van de gemeente Roosdaal. Deze rug loopt evenwijdig met de Dender en is gekenmerkt door een steile zuidwestelijke helling, met ter hoogte van het Berchembos een hoogteverschil van 60 m.
Het landschap wordt zeer sterk gedomineerd door de heuvel rond het Neigembos (+ 95 m), die in het verlengde ligt van een heuvelrug richting O.L.Vr.-Lombeek, Sint-Kwintens-Lennik en Anderlecht.
In het voorgestelde deelgebied liggen de lemige pleistocene afzettingen en lemig colluvium aan de oppervlakte;
- d) De vegetaties die zich ontwikkeld hebben in de onmiddellijke omgeving van de bronnen en bronbeken zijn zonder enige twijfel het soortenrijkst. De vegetatie langs de Berchembosbeek wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een aantal soorten gebonden aan bronbossen.
Het water is zuurstofrijk en heeft een constante temperatuur (9 – 10° C). De luchtvochtigheid is er altijd hoog en er heerst een fris microklimaat. Dergelijke bronbossen kan men in het Pajottenland op verschillende plaatsen aantreffen;
- e) Percelen die niet onmiddellijk onder invloed staan van de bronwerking worden gerekend tot het Eiken-Haagbeukenbos (Stellario-Carpinetum) – op de Biologische Waarderingskaart van België (BWK) aangeduid als Eiken-Haagbeukenbos met wilde hyacint (Endymio-Carpinetum - Qe);
- f) De kruidlaag is rijk aan soorten en vooral voorjaarsbloeiërs zijn sterk vertegenwoordigd;
- g) Canada-aanplantingen, bosexploïtatie en verstoring laten de bossen van het Haagbeuken-verbond evolueren tot minder interessante bossen van het Elzen-Vogelkers-verbond met meer stikstofindicatoren;
- h) Volgens de BWK vinden we op de hoger gelegen delen van het Berchembos Zuur Beukenbos en Eiken-Beukenbos.
Typerend voor deze zomergroene loofbossen is de rijke gelaagdheid. De ondergroei is zeer soortenrijk;
- i) De omzomende graslanden met oude heggen en grote hoogstamboomgaarden worden als waardevol vermeld op de BWK;
- j) De fauna en flora zijn zeer gevarieerd;

- k) De Berchembosbeek is grotendeels nog een meanderende waterloop. In de benedenloop wisselen soortenarm grasland zich af met houtkanten en heggen;
- l) Het natuurbeheer in Vlaams natuurreservaat 'Berchembos' is er op gericht om het bestaande bos met zijn karakteristieke vegetatiesamenstelling te behouden, het creëren van een bos in een natuurlijke omgeving met een duidelijke mantelzoomvegetatie met een zoom van ruigtekruiden en hooilandvegetatie en het behoud van de holle weg in het noorden van het gebied;
- m) Geen bouwkundig erfgoed opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975));
- n) Bouwkundig erfgoed niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
 - i. Roosdaal (Pamel), Berchemstraat nr. 50 : 1ste afd., sectie D, 648 E, woning met 20ste_eeuws uitzicht, cf. cementering;
 - ii. Ninove (Meerbeke), Weerschede 26 : 4de afd., sectie B, 381 C, dubbelhuis, overgang eerste naar tweede kwart 20ste eeuw.
- o) Er zijn geen archeologische sites opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris.

Deelgebied 4 – de Woestijn en de vallei van de Prindaalbeek

- a) De Woestijn is alles behalve een dor of desolaat landschap, maar één van de meest groene en schilderachtige plekken van Gooik.
Het is een typisch landbouwgehucht waar de sfeer van weleer vrij intact bewaard bleef m.n. een schilderachtig gehucht of beter nog door zijn ligging in de vallei van de Prindaalbeek een klein groen paradijsje;
- b) De naam woestijn is een vervorming van wastijn, wastine en gaat terug op het Germaanse 'wōstumjō'. Het dient geïnterpreteerd als 'onbebouwd land' : zeer gevarieerd terrein dat nu eens meer, dan weer minder werd begraasd en waar van tijd tot tijd struiken en bomen in konden opslaan, dan wel periodiek sterk werden aangevreten/gekapt (extensief bodemgebruik).
Deze plek, verafgelegen van het Gooiks dorpscentrum, was vroeger overdekt met bos, heide en struikgewas. Het moet wel een woestenberg – een 'wastyne' – geweest zijn;
- c) Op de hoek van de Woestijn- en de Bettestraat, op een hoogte van 75 m., staat de Kapel van het Heiligkruis (15de eeuw). De Woestijnkapel heeft haar ontstaan te danken aan een kruislegende (1280).
De stichting van de Heilig-Kruiskapel gaat terug tot vóór de 14de eeuw. Paus Bonifatius VIII (1230-1303) verleende alleszins een aflat aan elkeen die er kwam bidden;
- d) Grote delen van de Bettestraat en de Woestijnstraat zijn holle wegen met enkele kapellen o.a. toegewijd aan Sint-Antonius van Padua en Maria. Het zijn bijzonder fraaie holle wegen die in de zomermaanden lijken op lommerrijke groen tunnels;
- e) Hier tref je ook de kleinschaligheid van het landschap aan met een grote variatie van agrarisch bodemgebruik;
- f) Het agrarisch gebruik bewijst als geen ander het asymmetrische dwarsprofiel van het valleitje van de Prindaalbeek.

De vallei van de Prindaalbeek is een zacht klimmende valleihelling richting Drie Egyptenbaan.

Op de steile helling ontplooit zich een halfgesloten weidelandschap. Hier en daar komen in de weilanden enkele graften (cultuurtaluds – steile hellingsknikken waarop haag of houtkant groeide) voor. Aan de overzijde van de vallei – een zachtere zuidhelling en vandaar ook meer mogelijkheden naar landbouw - is het landschap meer open en primeert akkerbouw;

- g) De Prindaalbeek stroomt in beekdalbegeleidende alluviale bosjes;
- h) Aan de Drie Egyptenbaan, op weg naar Neigem, werd in 1642 de Drie Egypten gebouwd, een passantenhuis voor bedevaarders. In dit renaissancistisch gebouw bevinden zich thans de kunstwerken van Adrienne MARIVOET (1898-1978), wiens werk vooral religieus geïnspireerd is;
- i) Vanop de heuvelkam, ter hoogte van de Woestijnstraat en de Berchembosstraat – op een hoogte van 90 m. - zijn er prachtige vergezichten, resp. vista op de Dendervallei met Ninove en de Ninoofse abdijkerk als 'eyecatcher', verder het golvende laagland richting Denderleeuw en bij heel helder weer merk je de hoogbouw van het Aalsterse. In de zuidelijke richting heb je vergezichten over de Woestijn en de Markvallei, richting Edingen;
- j) Typisch voor dit deelgebied en aansluitend op het Berchembos is het voorkomen van een groene weidegordel met hoogstamboomgaarden rondom het gehucht;
- k) Café Den Haas, is het lokaal van De Hazebolders. Het spel dat ze beoefenen is een Vlaamse variatie van het in Frankrijk populaire petanquespel. Alleen wordt hier met een grote platte bol gespeeld;
- l) Bij het gehucht Bevingen, dat zich ten zuidwesten van het bos bevindt, staat het O.L.Vrouwekerkje op een heuvel ingeplant. Dit oorspronkelijk klein romaans parochiekerkje werd in de 12de eeuw gebouwd door de heren van Wedergraete. In 1265 werd het kerkje voor het eerst vermeld als bedevaartkapel. De bedevaartkapel van Bevingen, bekroond met een sierlijk torentje, is schilderachtig ingeplant op een heuveltje, omgeven door oude geknotte linde- en beukenbomen.
Tegen de Prindaalbeek aan de rand van het Neigembos, werd tijdens de laatste restauratiecampagne (1951) een Mariaparkje aangelegd met 22 kleinere breukstenen niskapelletjes, vijftien hiervan beelden de mysteries van de rozenkrans uit, de andere de Zeven Weeën;
- m) Bouwkundig erfgoed opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975) en boekdeel 5n2 – Arrondissement Aalst, gemeenten H-Z, Oost-Vlaanderen (1978) :
 - i. Gooik (Gooik), Bettestraat nr.1 : 1ste afd., sectie E, 73 E, gesloten hoeve uit de eerste helft van de 19de eeuw;
 - ii. Gooik (Gooik), Drie Egyptenbaan nr. 17 : 1ste afd., sectie E, 102 B, Woonhuis "Drie Egypten", 1642 gedateerd met rechts bijgebouwen uit de 17de eeuw en links uit de 19de eeuw en OLV-kapel in de tuinafsluiting (19de eeuw?): 1ste afd., sectie E, 103 B;
 - iii. Gooik (Gooik), Woestijnstraat z.nr. : 1ste afd., sectie E, 46 a, "Woestijnkapel" of "H.-Kruiskapel", bedevaartskapel opklimmend tot de 15de eeuw, aangepast in 1758, beschermd;

- iv. Roosdaal (Pamel), Woestijnstraat nr. 4 – hoek Berchembos : 1ste afd., sectie D, 614 F, L-vormige hoeve met vrijstaand dienstgebouw, opklimmend tot de tweede helft van de 19de eeuw;
 - v. Roosdaal (Pamel), Woestijnstraat nr. 6 : 1ste afd., sectie D, 614 G2, hoeve van losstaande gebouwen rond een binnenplaats uit begin 20ste eeuw;
 - vi. Ninove (Neigem), Bevingenstraat z.nr., Kapel O.L.Vr. van Bevingen;
 - vii. Ninove (Neigem), Pastorijsstraat 3, pastorijs.
- n) Bouwkundig erfgoed niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
- i. Gooik (Gooik), Bettestraat z.nr., r. van nr. 1 : 1ste afd., sectie E, 68 B, St.-Anthoniuskapel in blauwe hardsteen van 1924 (cf. opschrift);
 - ii. Gooik (Gooik), Neerstraat 2 : 1ste afd., sectie E, 8 S, woning, 2de helft 20ste eeuw;
 - iii. Gooik (Gooik), Wijngaardbosstraat nr. 8 : 1ste afd., sectie E, 780 G, gesloten hoeve eind 19de-begin 20ste eeuw;
 - iv. Gooik (Gooik), Wijngaardbosstraat nr. 10 : 1ste afd., sectie E, 775 E, kleine hoeve met losse bestanddelen, overgang eerste naar tweede kwart van de 20ste eeuw;
 - v. Gooik (Gooik), Woestijnstraat nr. 6 : 1ste afd., sectie E, 79 H, hoeve met losse bestanddelen, enkel boerenhuis opklimmend tot de 19de eeuw;
 - vi. Gooik (Gooik), Woestijnstraat nr. 9 : 1ste afd., sectie E, 758 D, café "In den Uil" opklimmend tot de 19de eeuw (versteende leembouw?) met hopast van 1912, beschermd;
 - vii. Gooik (Gooik), Woestijnstraat nr. 10 : 1ste afd., sectie E, 77 E, boerenhuis opklimmend tot de 19de eeuw;
 - viii. Gooik (Gooik), Woestijnstraat nr. 11 : 1ste afd., sectie E, 761 B, semi-gesloten hoeve opklimmend tot de 19de eeuw;
 - ix. Roosdaal (Pamel), Woestijnveldweg nr. 2 : 1ste afd., sectie D, 608 B, langgevelhoeve opklimmend tot eind 19de-begin 20ste eeuw;
 - x. Roosdaal (Pamel), Woestijnveldweg nr. 8 : 1ste afd., sectie D, 602 B, langgevelhoeve uit de tweede helft van de 19de eeuw;
 - xi. Ninove (Neigem), Pastorijsstraat 5, parochiaal centrum;
 - xii. Ninove (Neigem), Pastorijsstraat 7, woning.
- o) Archeologische sites, opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) :
- i. CAI-nr. 6127 : Heilige Kruiskapel – late middeleeuwen, zou teruggaan tot de 12de eeuw. Mogelijk was er een begraafplaats aanwezig;
 - ii. CAI-nr. 6235 : Hof te Ijsbrugge – 17de eeuw.

Deelgebied 5 – Molenkouter met de Tragische Molen

- a) 'De Tragische molen' staat op het hoogste punt van een plateau. De huidige staakmolen – de molen kan in zijn geheel rond zijn staak of as draaien - dateert van omstreeks 1760 en zou gedeeltelijk gebouwd zijn met materiaal van een oudere molen.
- De prachtige houten molen raakte aan z'n kwalijke naam door de moorden die er gebeurden (1745 – leden van de bende van Jan de Lichte vermoorden er op nieuwjaarsdag molenaar Pieter van Vlierde / 1917 – gemaskerde bandieten

- uit Liedekerke vielen de bewoners aan en vermoordden de molenaarsvrouw en -knecht);
- b) Midden jaren zestig waren molen en omgeving het decor voor de populaire televisiereeks Kapitein Zeppos;
 - c) Het landschap wordt gekenmerkt door een opeenvolging van open leemkouters op de hoge, relatieve vlakke delen en op de zachte hellingen van de gebombeerde ruggen.
De kouters, gelegen op zachte van de zuid-westwaartse verlopende leemruggen, zijn vooral in gebruik als akkerland;
 - d) Vanaf de Vossenbunderstraat en de Molenkouter breed vergezicht over de streek. In het noordwesten zichten op de Ledeberg, de Ninoofsesteenweg, de kerktoren van Pamel en de Dendervallei. Aan de zuidoostkant is het landschap veel landelijker en kijken we bijna uitsluitend over glooiende akkers en weiden, de VRT-mast te Sint-Pieters-Leeuw en de radarmasten op de Kesterberg;
 - e) Je kan er naar alle windstreken toe genieten van weidse panorama's;
 - f) Op de molenkouter in de onmiddellijke buurt van de Tragische Molen komen exploitatietaluds voor, getuigen van een plaatselijk, kleinschalige leemontginning;
 - g) Bouwkundig erfgoed, opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975) :
 - i. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Molenkouter nr. 9 : 3de afd., sectie B, 74 (molenhuis), 76 (molen), 77 (stal en schuur).
"Zeppos-, Hertboom- of Tragische Molen" opklimmend tot de 18de eeuw, molenaars- huis 1784 gedateerd, paardenstal en deels leren schuur : 19de eeuw;
 - ii. Roosdaal (Pamel), Berchemstraat nr. 32-34 – Grotstraat 20-22 : nr. 32: 1ste afd., sectie E, 692 L, nr. 34 : 1ste afd., sectie E, 692 D, nr. 20 : 1ste afd., sectie E, 692 N en nr. 22 : 1ste afd., sectie E, 692 P, "Hof te Berchem" opklimmend tot 1752 op een ME-site, doch sterk aangepast en verbouwd tot meerdere wooneenheden.
De hoeve werd toch nog opgenomen omwille van haar sterk beeldbepalend karakter in het open landschap, opwaardering van de hoeve is echter wenselijk;
 - iii. Roosdaal (Pamel), Berchemstraat nr. 1: 1ste afd., sectie D, 421 F, "Hof van Kestens", gesloten hoeve, boerenhuis opklimmend tot 1800, overige gebouwen na 1945;
 - iv. Roosdaal (Pamel), Berchemstraat nr. 2 - hoek Tombergstraat: 1ste afd., sectie D, 409 D, langgevelhoeve mogelijk opklimmend tot de eerste helft van de 19de eeuw;
 - v. Roosdaal (Pamel), Berchemstraat nr. 3: 1ste afd., sectie D, 422 A, langgevelhoeve opklimmend tot eind 19de eeuw;
 - vi. Roosdaal (Pamel), Hertboomstraat nr. 2: 1ste afd., sectie D, 413 E, verbouwd boerenhuis met aanpalende schuur 1883 gedateerd.
 - h) Bouwkundig erfgoed, niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
 - i. Roosdaal (Pamel), Hertboomstraat nr. 1 – hoek Tombergstraat: 1ste afd., sectie D, 411 A, hoevetje begin 20ste eeuw;

- ii. Roosdaal (Pamel), Hertboomstraat nr. 4: 1ste afd., sectie D, 414 A, gaaf bewaard boerenhuisje uit de (1ste helft ? van de) 19de eeuw, recenter schuurtje ertegenover.
- i) Archeologische sites, opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI)
 - i. CAI-nr. 6425 : Tragische molen, 18de eeuw, met oudere voorganger.

Deelgebied 6 – Het Agrarisch gebied tussen de Woestijn en de Flieren Oechel met inbegrip van de vallei van de Langerheidebeek

- a) Weids akkerlandschap – het bodemgebruik wordt gedomineerd door grasland - onderbroken met streepjes populieren.
Men kan er genieten van een uitzonderlijk mooi landschap van uitgestrekte landerijen en het panorama op Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en zijn windmolen;
- b) Bij de overgang van weiland naar akkerland komen enkele koepelbosjes voor. Deze bosjes, ontstaan op steriele zand- en kleilagen – de zandlemige dekmantel is door erosie weggespoeld – en vooral voorkomend op geïsoleerde toppen zorgen mee voor het beeld van het typisch Pajotse landschap;
- c) Halfopen landschap waardoor op meerdere plaatsen zichten dwars op de vallei mogelijk zijn;
- d) Smalle beekvallei is grotendeels ingenomen door alluviale elzen-essenbos, dikwijls ingeplant met populieren.
Een beperkt deel van de valleigronden wordt ingenomen als hooilanden, natte ruigten en moerassen;
- e) In dit deelgebied komen enkele goed gestructureerde holle wegen voor. De markantste – een gedeelte van de Oude Geraardsbergsestraat - vormt de zuid-oostelijke rand van de ankerplaats;
- f) Hof te Wijngaard - de hoevenaam en de plaatsnaam Wijngaardbos zijn een vervorming van het woord Wijdegate, zoals de hoeve oorspronkelijk werd genoemd - is een gesloten hoeve waarvan de oudste gedeelten dateren uit het einde van de 18de eeuw.
De inplanting van grote hoevecomplexen is, omwille van het grote belang van water, meestal valleigebonden;
- g) In de Wijngaardbosstraat, aangelegd op een zachtgolvende heuvelkam, staan oudere boerderijen en recentere woningen vredig naast mekaar. Typisch is de groene gordel van weilanden met hoogstamboomgaarden rondom het gehucht;
- h) Hier en daar treft men enkele leegstaande en langzaam verkrottende hoeven aan of 'voormalige boerderijen' wiens gebouwenbestand tot residentiële woonfunctie gerenoveerd werd. Volgens P. Diriken (1993) zijn dit 'symptomen die de langzame maar onafwendbare evolutie van een agrarische regio naar een uitgesproken landelijke woonzone voorafgaan';
- j) Bouwkundig erfgoed, opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975) :

- i. Gooik (Gooik), Oude Geraardbergsestraat z. nr., l. van nr. 16 : 1ste afd., sectie E, 828 R, bakstenen O.L.V.-van-Lourdeskapel, vermoedelijk tweede helft 19de eeuw;
- ii. Gooik (Gooik), Wijngaardbosstraat nr. 1 : 1ste afd., sectie E, 813 A, "Hof te Wijngaard", gesloten hoeve, eind 18de eeuw.
- k) Geen bijkomend bouwkundig erfgoed dat niet is opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed;
- l) Archeologische sites, opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI)
 - i. CAI-nr. 6370 : Hof ten Wijngaert.

Deelgebied 7 – Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

- a) Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek is een zeer aantrekkelijk dorp, ontstaan waar de Hunsel- en Moeliebeek samenvloeien en de Lombeek vormen. De bewoonde kern is hoofdzakelijk gelegen ten zuiden van de Moeliebeek. Vanop de helling ten noorden van de dorpskern heeft men een prachtig vergezicht op het dorp en de kerk;
- b) Aan de voet van de valleihelling bevindt zich de vroeg-gotische Onze-Lieve-Vrouwekerk;
- c) De Onze-Lieve-Vrouwekerk (dertiende eeuw) – een beroemd en druk bezocht bedevaartsoord - bevat talrijke hoogwaardige kunstwerken o.a. het Mariaretabel (±1520) boven het hoofdaltaar, vervaardigd in een Brussels atelier en één van de meest waardevolle exemplaren van de laat-gotische houtsnijkunst;
- d) Het monumentale gebouw getuigt van een rijke en verzorgde architectuur. Lombeek was in de middeleeuwen een bedevaartsplaats en had een grote kerk nodig om de talrijke pelgrims te kunnen opvangen;
- e) Het kasteeldomein Rokkenborch is omheind met een muur en is dan ook grotendeels aan het gezicht onttrokken. Het kasteel heeft een middeleeuwse oorsprong en was één van de 24 verdedigingspunten die het hertogdom Brabant tegen de invallen uit het graafschap Vlaanderen moest beschermen. Na door brand geteisterd te zijn, werd het in de eerste helft van de 20ste eeuw deels gerestaureerd, deels wederopgebouwd met gerecupereerde materialen van het voormalige kasteel van Thy-le-Château. Ten zuidoosten liggen overblijfselen van de slotvijver. Het domein is vanuit het oosten toegankelijk langs een lange beukendreef met bij de ingang twee ronde hekpijlers met bolbekroning. Bij de westelijke toegang staat een laag gebouw uit de 17de-18de eeuw. Een omheiningsmuur omsluit het domein;
- f) De vallei van een secundair beekje, gelegen ten noorden van de Langerheidebeek, dringt tot ver in de dorpskern. De aanwezigheid van een reliëfrijke en kleinschalig landschap met o.a. weiden afgezoomd met meidoornhagen, restanten van hoogstamboomgaarden, een meanderende beek in slingerende vallei met een aantal opvallende verbredingen van de valleibodem, tal van kronkelende veld- en voetwegen met diverse verhardingen, bezorgen het dorp een nog landelijk en vooral groen karakter;

- g) Dorpskern Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek met heel wat bouwkundig erfgoed. De jongste jaren is de dorpskern, in de westelijke richting sterk uitgebreid;
- h) Bouwkundig erfgoed, opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975) :
- i. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 132 : "Rokkenborckkasteel" : ME-site met kasteel opklimmend tot begin 18de eeuw, grotendeels heropgebouwd na 1870: 3de afd., sectie A, 279 B, bijgebouwen aan omheiningmuur zijde Koollochting ca. 1913 (met recuperatiemateriaal), later uitgebreid en gerenoveerd: 3de afd., sectie A, 275 D, neo-gotische kapel eind 19de – begin 20ste eeuw: 3de afd., sectie A, 296 B;
 - ii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 140 : 3de afd., sectie A, 287 K, restant van een boeren-arbeidershuisje uit 1877;
 - iii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 158 : kerk : 3de afd., sectie A, 424 A : Vroeg-gotische OLV-kerk opklimmend tot de 13de eeuw met latere uitbreidingen, interieur 18de eeuw , 19de-eeuwse grafkapel fam. de Faily: 3de afd., sectie A, 424 A;
 - iv. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 191-193 : 3de afd., sectie A, 230 N: afspanning en hoeve "De Kroon", gedateerd 1760 met aanpassingen uit de 20ste eeuw;
 - v. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 203 : 3de afd., sectie A, 226 L, herenhuis, eind 19de eeuw;
 - vi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 1 : 3de afd., sectie A, 273 C, hoekpand gelegen op het domein Rokkenborck; hoger opgetrokken hoekgebouw mogelijk met oudere kern, gerenoveerd en uitgebreid in 1913;
 - vii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 5 : 3de afd., sectie A, 299 H, herenhuis uit de 19de eeuw.
- i. Bouwkundig erfgoed, niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
- i. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Derrevoortstraat nr.18 : 3de afd., sectie B, 317 D, OLV-van-Fatimakapel, 20ste eeuw;
 - ii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Derrevoortstraat nr. 28 : 3de afd., sectie B, 324 H, hoeve met woning van ca. 1930, aanpalend stalgedeelte recent verbouwd en OLV-van-Bijstandkapel, "Mariajaar / 1954";
 - iii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Derrevoortstraat nr. 31 : 3de afd., sectie B, 369 M, woning, eerste kwart 20ste eeuw;
 - iv. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Derrevoortstraat nr. 42 : 3de afd., sectie B, 328 C, L-vormig hoevetje in kern opklimmend tot de eerste helft van de 19de eeuw (Popkaart);
 - v. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Gustaaf Ponchautstraat nr. 15 : 3de afd., sectie A, 308 D, modernistische eengezinswoning, derde kwart 20ste eeuw;
 - vi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 134 : "Maalderij Wastiels" : woonhuis (AD-parament van arch. R. Cornelis, eerste helft 20ste eeuw) : 3de afd., sectie A, 283 N, bedrijfsgebouwen eind 19-begin 20ste eeuw : 3de afd., sectie A, 283 R en OLV-kapel eerste helft 20ste eeuw : 3de afd., sectie A, 283 R;

- vii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 137-145 : 137 : U-vormige hoeve uit eind 19de-begin 20ste eeuw : 3de afd., sectie A, 264 F;
139-145 : tot arbeidershuisjes verbouwd hoevegebouw? : 3de afd., sectie A, 263 Z-Y-X-W;
- viii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 156 – hoek Gustaaf Ponchastraat : 3de afd., sectie A, 290 L2 : café “Pajottenland” vermoedelijk begin 20ste eeuw;
- ix. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 160 : 3de afd., sectie A, 430 C : pastorie, eind 19de eeuw;
- x. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 169 : 3de afd., sectie A, 249 V : arbeiderswoning, eind 19de eeuw;
- xi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 174 : 3de afd., sectie A, 438 X : herenhuis, eerste helft 20ste eeuw;
- xii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 183 : 3de afd., sectie A, 236 K : burgerwoning, begin 20ste eeuw;
- xiii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 187 : 3de afd., sectie A, 235 C : burgerhuis, 19de eeuw;
- xiv. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 189 : 3de afd., sectie A, 232 D : voormalig gemeentehuis annex schooltje, laatste kwart 19de eeuw;
- xv. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 205 : 3de afd., sectie A, 224 K : burgerhuis, eind 19de-begin 20ste eeuw;
- xvi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 213 : 3de afd., sectie A, 219 L : burgerhuis, eerste helft 20ste eeuw;
- xvii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat z.nr. – hoek Lombeekkeitse : 3de afd., sectie A, 411 A2 : Kruisbeeld;
- xviii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koning Albertstraat nr. 222 : 3de afd., sectie A, 382 G, Tramwachtershuisje (?), eerste kwart 20ste eeuw en OLV-van-Lourdeskapel, eerste kwart 20ste eeuw;
- xix. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 7 : 3de afd., sectie A, 297 F, klooster? (cf. gevelsteen “Jezus”), ca. 1900;
- xx. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 8 : 3de afd., sectie B, 129 P2 : burgerwoning uit het eerste kwart van de 20de eeuw;
- xxi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 12 : 3de afd., sectie B, 129 L2 : burgerhuis met modernistische inslag, overgang eerste naar tweede kwart 20ste eeuw;
- xxii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 24 : 3de afd., sectie B, 138 F : langgevelhoevetje, tweede helft 19de eeuw met latere bijgebouwen;
- xxiii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 30 : 3de afd., sectie B, 141P, woning ca. 1925 met links restant van een boerenarbeidershuisje uit de tweede helft van de 19de eeuw;
- xxiv. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Koollochting nr. 38 : 3de afd., sectie B, 309 F, eertijds historische semi-gesloten hoeve, thans vrijstaand boerenhuis, opklimmend tot de 18de eeuw en vrijstaand diensgebouw, eind 19de – begin 20ste eeuw, aan achterzijde paardenboxen, 20ste eeuw;

- xxv. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Langebroekstraat nr. 8 : 3de afd., sectie B, 173 A : langgevelhoevetje opklimmend tot de eerste helft van de 19de eeuw;
 - xxvi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Lombeekkeitse nr. 11 : 3de afd., sectie A, 462 M : hoeve, boerenhuis opklimmend tot de 19de eeuw;
 - xxvii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Lombeekkeitse links van nr. 11 : 3de afd., sectie A, 462 M : OLV-kapel 1863 gedateerd;
 - xxviii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Molenkauter z.nr. – hoek veldweg : 3de afd., sectie B, 66 N : OLV-van-Zeven-Weeënkapel, van 1874 (cf. gevelsteen), heropgebouwd met hergebruik van oorspronkelijke elementen in de jaren 1950;
 - xxix. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Windmolenstraat nr. 1 : 3de afd., sectie B, 122 D : L-vormige hoeve uit de 19de eeuw verbouwd tot woonhuis;
 - xxx. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Windmolenstraat nr. 2 : 3de afd., sectie B, 120K : gerenoveerd boerenhuis, tweede helft 19de eeuw;
 - xxxi. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Windmolenstraat nr. 4 : 3de afd., sectie B, 119 D : hoeve met losse bestanddelen, boerenburgerhuis uit de jaren 1930, rechts dwarsschuur 1901 gedateerd, links dienstgebouw uit de 19de eeuw, O.L.Vr.-van-Bijstandkapel in blauwe hardsteen, 1910 gedateerd, tegen gevel schuur;
 - xxxii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Windmolenstraat nr. 5 : 3de afd., sectie B, 124 E : gerenoveerde hoeve uit de 19de eeuw;
 - xxxiii. Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek), Windmolenstraat nr. 15 : 3de afd., sectie B, 165 B2 : gaaf boerenhuis opklimmend tot de eerste helft van de 19de eeuw.
- j) Archeologische sites, opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI)
- i. CAI-nr. 6114 : Parochiekerk O.L.Vrouw, afhankelijk van de abdij van Nijvel, Late Middeleeuwen, zou teruggaan tot de 13de eeuw; bedevaartsplaats;
 - ii. CAI-nr. 617 : Kasteel Rokkenborg, laatmiddeleeuwse motte met donjon, vermoedelijk vroegmiddeleeuwse oorsprong, in weide ten zuiden van hoeve: vondst (1830) van Romeinse potten (grafcontext?).

Deelgebied 8 – de vallei van de Hunsel- en de Moeliebeek

- a) De vallei van de Hunselbeek wordt gedomineerd door boscomplexen. Het landschapsbeeld van het asymmetrisch dal ziet er als volgt uit : de steile oosthelling is bebost met vooral populieren afgewisseld met hoogstamboomgaarden. Weiden, afgewisseld met populierenaanplanten en hakhoutbestanden domineren de minder steile westerhelling;
- b) Slingerende vallei met een aantal opvallende verbredingen en versmallingen van de valleibodem;
- c) Grotendeels gesloten vallei met populierenaanplant en bomenrijen;
- d) De tendens om de vochtige valleibodems stelselmatig te herbebossen met populierenaanplanten neemt af ten voordele van hakhoutbestanden. Op de constant natte gronden treft men vooral elzenbroek aan;

- e) De structuurkwaliteit en -kenmerken van de Hunselbeek (of Lombeek) wordt algemeen beschouwd als zeer waardevol;
- f) De fauna en flora is zeer gevarieerd;
- g) Bij de boerderijen langsheen de Nellekenstraat, ter hoogte van de Moeliebeek, komen nog omvangrijke hoogstamboomgaarden voor. In de meeste gevallen zijn ze omgeven door zeer oude meidoornhagen. Ze vormen de overgang naar de valleien met de gekende populierenaanplanten of de extensief beheerde graslanden;
- h) Het 'Moelievalleitje' is een sterk ingesneden beboste vallei temidden van een agrarisch landschap. Naarmate men het valleitje verlaat maakt grasland plaats voor akkerbouw;
- i) De kleinschaligheid van het landschap met een grote variatie van agrarisch bodemgebruik en het voorkomen van bossen, kapvlaktes, de talrijke meidoornhagen, boomgaarden, populieren- en knotwilgenrijen, holle wegen, poelen en de meanderende Moeliebeek, zorgen voor een ecologisch netwerk en een gevarieerd landschapsbeeld;
- j) Meerdere bronnen en poelen in het bovenstroomse gedeelte van de Moeliebeek;
- k) Ter hoogte van het kruispunt Hunselberg – Hunselstraat/Tuitenberg naar Lombeeksestraat heeft men een adembenemend uitzicht op Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek;
- l) Geen bouwkundig erfgoed opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975);
- m) Bouwkundig erfgoed, niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
 - i. Roosdaal (Strijtem), Ninoofsesteenweg nr. 242: 2de afd., sectie B, 113 T : gesloten hoeve met een onregelmatige binnenkoer uit de eerste helft van de 20ste eeuw.
- n) Er zijn geen archeologische sites opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris.

Deelgebied 9 – 't Nelleken of Ten Helleken met omgevend agrarisch landschap

- a) Het gehucht 't Nelleken is gelegen in de buurt van het interfluvium tussen het Zenne- en Denderbekken. In tegenstelling met Tuitenberg en Eizeringen waar de agrarisch authenticiteit omwille van de gunstige verkeerstechnische ontsluiting via de Ninoofse- en de Assesteenweg geleidelijk afneemt - de woonfunctie wist er de sporen van het agrarisch verleden uit - behield het landschap rond dit bijzonder gehucht er zijn agrarische authenticiteit nl. een open landschap met overwegend akkerbouw;
- b) De oorspronkelijke kern met concentratie van woningen rondom een driezijdig pleintje – op basis van deze zeer duidelijke driesstructuur nemen we aan dat 't Nelleken een nederzetting is van Frankische oorsprong – is ongeschonden bewaard;
- c) R. Deneef (2005) beschrijft in zijn 'Inventaris Historische tuinen en parken van Vlaanderen – Provincie Vlaams-Brabant – Pajottenland', het pleintje als volgt : 'Grazig, driehoekig dorpspleintje (7,5 are), in oorsprong een 'dries', rond de Eerste Wereldoorlog beplant met groene en bruine beuken.

Het Nelleken – oorspronkelijk 'ten Helleken' – is een gehucht van Sint-Kwintens-Lennik op de waterscheidingskam tussen de Dender en de Zenne. Het 'helleken' of 'holleken' in kwestie is het dalhoofd van de nabije Moeillebeek. Het driehoekige pleintje op het kruispunt van de Oude Geraardbergsebaan met enkele plaatselijke wegen vormt de kern van dit gehucht.

Het pleintje, omkaderd door lage dorpshuizen, vormt min of meer een heuveltje. Het bestaat momenteel uit een met bomen omgeven grasveld – tot voor kort negen, nu nog zeven groene en bruine beken (*Fagus sylvatica*, F.s. 'Atropunicea') die, gezien hun stamomtrek (tot 3 m.), vermoedelijk rond de Eerste Wereldoorlog werden aangeplant. Het is één van de weinige dorps- of gehuchtplaatsen die niet tot parkeerplaats werd gedegradeerd. De kruinen van deze bomen, op een hoogste punt van de regio (93 m.), zijn van ver zichtbaar.;

- d) Op een uithoek van de met beuken overlommerde dries, gevormd door de Oude Geraardsbergsestraat, de Moeilleweg en de Eizingenstraat, staat een vrij grote kapel, toegewijd aan de H. Berlindis. Berlindis behoort tot de regionale volksheiligen die vooral in de buurt van Ninove grote populariteit genoot.

Reeds in de tweede helft van de 17de eeuw stond hier een kapel als vertrekplaats en/of rustplaats voor de bedevaarders die naar Meerbeke togen om daar de H. Berlindis te aanroepen tegen ziekten van het vee. De huidige kapel dateert vermoedelijk uit de 19de eeuw;

- e) In de buurt van 't Nelleken vond in 1333 een gewapend treffen plaats tussen de soldaten van het hertogdom Brabant (Jan III) en het leger van het graafschap Vlaanderen (Lodewijk van Nevers). Deze confrontatie tussen beide legers, waarbij laatstgenoemde verslagen werd, kaderde in de langdurige vijandschap tussen beide machtsblokken;

- f) Ter hoogte van de kruising van de Nellekenstraat – Pelmolenstraat en aansluitend op de Moelievally kan men een mooi ontwikkeld bronamfitheater in grasland met oude hoogstamboomgaard bewonderen;

- g) Oude hoogstamboomgaarden omgeven het gehucht. Zij vormen een rijke verzameling van zeldzame, lokale fruitsoorten. Deze grote hoogstamboomgaarden verdwijnen stilaan. Laagstammige fruitteelt wint in een traditionele landbouwstreek als het Pajottenland veld;

- h) Alhoewel recentere nieuwbouw er minder uitgesproken aanwezig is dan in andere delen van de gemeente, neemt ook in 't Nelleken de woonfunctie de overhand op het agrarische.

Niettemin blijft de oorspronkelijke kern met een concentratie van lage huisjes rondom een driezijdig pleintje ongeschonden bewaard;

- i) Hunselhof is een fraai, vrijstaand landhuis van drie + drie traveeën, een kelder- verdieping en twee bouwlagen onder een kunstleien schilddak, uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Het bepleisterde volume met dubbelhuisopstand werd aan de voorzijde voorzien van een deurtravee met schijnvoegen en een bekronend fronton met oculi. De woning wordt voorafgegaan door een vernieuwde brede toegangstrap en een halfroond terras in blauwe hardsteen;

- j) Bouwkundig erfgoed, opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975) :

- i. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Gehucht Nelleken, ontstaan rond een dries waarop St.-Berlinduskapel en 7 beuken. Kenmerkend zijn de typische langgestrekte, lage (hoeve)gebouwen van één of anderhalve bouwlaag onder zadeldak uit de 19de eeuw. (cf. ook Inventaris van tuinen en parken- Pajottenland) - niet zozeer de afzonderlijke gebouwen, dan wel het algemeen karakter is belangrijk;
 - ii. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Lombeeksesteenweg nr. 25 : 1ste afd., sectie D, 464 T : Voormalig molenaarshuis uit de 19de eeuw, hergebruikte gevelsteen 1649 in de zijgevel;
 - iii. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Nellekenstraat 18-20 : nr. 18 : 1ste afd., sectie C, 430 C en nr. 20 : 1ste afd., sectie C, 430 B - Gesloten hoeve met woonhuis uit eind 18de eeuw en bedrijfsgebouwen uit de 19de en 20ste eeuw. Hekpijlers in blauwe hardsteen afkomstig van portaal van afgebrande kerk van Sint-Kwintens_Lennik;
 - iv. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Nellekenstraat 62 : 1ste afd., sectie C, 406 T - Boerenhuis, volgens literatuur in deurwaaier 1870 gedateerd; recent bijgebouwtje;
 - v. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Nellekenstraat 84 : 1ste afd., sectie C, 397 B - Semi-gesloten hoeve "Hof te Moeille", woonhuis van 1861 (parament vernieuwd), schuur van 1846 en stallingen en bijgebouwen van 1841 en 1861.
- k) Bouwkundig erfgoed, niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
- i. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Hunselstraat nr.52 : 1ste afd., sectie C, 144 B - Langgestrekt hoevetje ca. eerste kwart 20ste eeuw;
 - ii. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Nellekenstraat 29 : 1ste afd., sectie C, 419 B - Langgevelhoeve uit de eerste helft van de 19de eeuw;
 - iii. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Nellekenstraat nr. 31 (op de dries) : 1ste afd., sectie B, 228 - St.-Berlinduskapel, 19de eeuw, sterk gerenoveerd in de 20ste eeuw;
 - iv. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Nellekenstraat 100 : 1ste afd., sectie C, 394 E - Langgevelhoeve opklimmend tot de 19de eeuw;
 - v. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Pelmolenstraat z.nr. - hoek Nellekenstraat: 1ste afd., sectie C, 429 D – O.L.V.-kapel van 1840;
 - vi. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Hunselveld nr. 7 : 1ste afd., sectie C, 90 C - Landhuis "Hunselhof", 1ste kwart 20ste eeuw;
 - vii. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Lombeeksestraat nr. 24 : 1ste afd., sectie C, 342 F - Boerenhuis en schuur in één volume, eerste helft 20ste eeuw;
 - viii. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Lombeeksestraat nr. 32 : 1ste afd., sectie C, 337 C - Boerenhuis en schuur in één volume, eerste helft 20ste eeuw;
 - ix. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Tuitenbergstraat 10 : 1ste afd., sectie C, 378 B - Semi-gesloten hoeve uit de 19de eeuw;
 - x. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Tuitenbergstraat 62 : 1ste afd., sectie C, 345 C - Hoevetje uit de 19de eeuw;
 - xi. Lennik (Sint-Kwintens-Lennik), Tuitenbergstraat (vóór nr. 70) – hoek Lombeeksestraat : Kruisbeeld.
- l) Archeologische sites, opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI)

- i. In gehucht 'Ten Nelleken' : veldslag in 1333 tussen het Graafschap Vlaanderen en het Hertogdom Brabant. De kapel O.L.Vr. van Saffelberg - in het gelijknamige gehucht - zou opgericht zijn ter herdenking van de veldslag.

Deelgebied 10 – Oplombeek met het omgevend agrarisch landschap

- a) Net zoals het gehucht 't Nelleken is het gehucht Oplombeek gelegen in de buurt van het interfluvium tussen het Zenne- en Denderbekken. Het gehucht en het omringende agrarische landschap hebben hun authenticiteit maximaal bewaard nl. een open agrarisch landschap met overwegend akkerbouw;
- b) Het kasteel van Saffelberg (afgeleid van Zavelberg) – ook kasteel van Oplombeek genoemd – dateert uit het begin van de 20ste eeuw. Het is opgetrokken in franse (neo-)renaissancestijl en omgeven door een boomrijk domein met vijver.
R. Deneef (2005) beschrijft in zijn 'Inventaris Historische tuinen en parken van Vlaanderen – Provincie Vlaams-Brabant – Pajottenland', het kasteeldomein als volgt :
'Landschappelijk park aangelegd rond 1810, naast een landhuis met pachthof uit de 17de of 18de eeuw; rond 1910 bouw van een eclectisch kasteel, aanleg van een kleine vijver, een 'Franse' tuin voor het kasteel en uitbreiding van het landschappelijk park tot meer dan 4 ha.; enkele zeldzame bomen en struiken';
- c) Op de Ferrariskaart komen ter hoogte van de huidige kasteelsite twee motten voor. Volgens Verbesselt 'een litteken' van een ver verleden nl. het strategisch belang en ongetwijfeld een onderdeel van de Brabantse verdedigingslinie tegen het graafschap Vlaanderen;
- d) Landschapsbepalend voor de vallei van de Hunselbeek is het gebruik als weiland. De graslandpercelen zijn afgezoomd met populieraanplantingen. Langsheen de Oude Geraardsbergsestraat, ter hoogte van de kruising met de Wijngaardbosstraat, komen veelvuldig kaphagen voor van *Corylus avellana* (Gewone hazelaar);
- e) Oplombeek is een rustig en vooral landelijk gehucht met enkele monumentale kwadraathoeven. Hun inplanting in de vallei van de Hunselbeek is te verklaren omwille van het grote belang van water;
- f) Nabij de bronnen van de Hunselbeek en in de kwelzones langsheen de Oplombeekstraat komt er een tapijt voor van Reuzenpaardestaart;
- g) In het gebied komen zgn. 'trage wegen' veelvuldig voor. Deze smalle, onverharde voetwegen leidden naar akkers en weilanden of maakten een kortere verbinding tussen de grotere wegen;
- h) Bouwkundig erfgoed opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed ('Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', boekdeel 2n Vlaams-Brabant – Halle-Vilvoorde (1975):
 - i. Gooik (Gooik), Oplombeekstraat nr. 8 : 1ste afd., sectie A, 450 E, gesloten hoeve "Hof De Pauw" opklimmend tot eind 18de eeuw en verbouwd en uitgebreid ca. 1883, boerenhuis 1796 gedateerd, in 1955 met één travee uitgebreid, langsschuur en aanpalende dienstgebouwen van 1909;

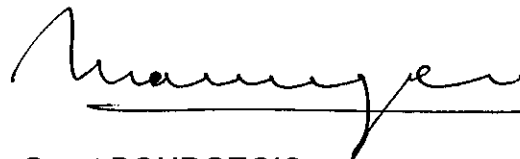
- ii. Gooik (Gooik), Oplombeekstraat nr. 23 : 1ste afd., sectie A, 411D, gesloten hoeve opklimmend tot de 18de eeuw, verbouwd en uitgebreid in de 19de- en 20ste eeuw
schuur van 1946 met hergebruik van het 18de- eeuwse gebinte.
- i) Bouwkundig erfgoed, niet opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed :
 - i. Gooik (Gooik), Edingsesteenweg nr. 3 : 1ste afd., sectie A, 576 S, U-vormige hoeve, eerste kwart 20ste eeuw;
 - ii. Gooik (Gooik), Dreefstraat nr. 4 : 1ste afd., sectie A, 467 C2, dienstgebouw van het kasteel van Oplombeek, 20ste eeuw;
 - iii. Gooik (Gooik), Dreefstraat nr. 6 : 1ste afd., sectie A, 467 D2, dienstgebouw van het kasteel van Oplombeek, 20ste eeuw;
 - iv. Gooik (Gooik), Holleweg nr. 4 : 1ste afd., sectie A, 368 E, L-vormige hoeve, hoofdgebouw opklimmend tot de tweede helft van de 19de eeuw;
 - v. Gooik (Gooik), Oplombeekstraat nr. 5 : 1ste afd., sectie A, 559 D, U-vormige hoeve opklimmend tot de tweede helft van de 19de eeuw, schuur 1868 gedateerd;
 - vi. Gooik (Gooik), Oplombeekstraat nr. 6 : 1ste afd., sectie A, 481 B2, neobarok "kasteel van Oplombeek" of ook "kasteel van Saffelberg", 1907 – 1911, dienstgebouwen aan achterzijde kasteel;
 - vii. Gooik (Gooik), Oplombeekstraat nr. 7 : 1ste afd., sectie A, 514 A, boerenarbeidershuisje, woning minstens opklimmend tot de tweede helft van de 19de eeuw;
 - viii. Gooik (Gooik), Oplombeekstraat nr. 25 : 1ste afd., sectie A, 406 E, semi-gesloten hoeve uit de 19de- en 20ste eeuw;
 - ix. Gooik (Gooik), Populierestraat nr. 3 : 1ste afd., sectie A, 468 B, langgevelhoeve opklimmend tot de tweede helft van de 19de eeuw;
 - x. Gooik (Gooik), Stuivenbergstraat – hoek Eeckelstraat: zonder kadasternummer, Christusfiguur;
 - xi. Gooik (gooik), Stuivenbergstraat nr. 67 (volgens huisnummer 64) – hoek Holleweg : 1ste afd., sectie A, 255 K, U-vormige hoeve, eind 19de – begin 20ste eeuw.
- j) Archeologische sites opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI):
 - i. CAI-nr. 6399 : Romeinse weg – loopt door Asse en Gooik;
 - ii. CAI-nr. 6169 : Steenberg – Romeinse vondsten;
 - iii. CAI-nr. 2065 : Kasteel van Oplombeek – Middeleeuwse versterkingsmotte;
 - iv. CAI-nr. 6416 : Kasteel van Saffelberg – laatmiddeleeuws;
 - v. CAI-nr. 6418 : Laatmiddeleeuwse site met walgracht.

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

15 FEB. 2011

Brussel,

Vlaams Minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en
Vlaamse Rand

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bourgeois', with a horizontal line drawn underneath the name.

Geert BOURGEOIS